

Három kérdés, évszámok és kötelező irodalom abban az esetben, ha a hallgató eleve nem építette be feleletébe. — Ennyit tudtam összesen az elsőéves bölcsészek Árpád-kori vizsgájáról. Meg azt, hogy ebben a vizsgaidőszakban itt különösen gyenge eredmények születtek. No, és még annyi — felsőbbévesek mondták — hogy ebből a tárgyból nagyon nehéz megbukni. Ezért kerestem fel dr. Karácsonyi Bélát, a Középkori Magyar Történelmi Tanszék docensét, és kérdeztem meg véleményét az évfolyam vizsgaeredményeiről.

Azzal kezdte a beszélgetést, hogy „bemutatta” az évfolyamot. A bölcsészkaron az idén három csoportban 39 történelemszakos hallgató jár. Közülük ezen a vizsgán 6, tehát az évfolyam 15 százaléka megbukott. Az elégtelen osztályzatokon kívül még sokan tették le a kollokviumot gyenge eredménnyel. Bizonyítja az évfolyam 2.92-es vizsgátlaga az elmúlt évek 3.9—4.2-es átlagával szemben. Ezután sorra vette az utóvizsgásokat és külön-külön mindegyikjük vizsgatárgyját elemezte, tájékoztatott évközi munkájukról, sőt még a felvételi vizsgán nyújtott produktójukról is.

Mind ezek alapján a sikertelen vizsga csak egy hallgatónál meglepő. Félreértés ne essék, nem arról van szó, hogy a többieknél a bukás eleve várható volt. De mindenesetre megkérdőjelezhető az eredményes kollokvium abban az esetben, ha valaki a felvételi vizsgán történelemből egyetlen pontot sem szerez, ha már a középiskolás KISZ jellemzésbe azt írják: „a bevévés nehezen megy”, ha a felvételi bizottság jegyzőkönyvében ez áll: „... csak általános definíciókat tud, alapvető történelmi kérdésekben tájékozatlan...”, ha ilyen képességekkel valaki egyetlen előadásra sem megy el — ez ugyan nem kötelező, de a vizsgán az előadás anyagát is kéri —, ha a szemináriumon évközben is a lehető leggyengébben produkál.

Mégis, miért kerültek akkor az egyetemre? Egvrészt azért, mert a másik szakjuk felvételi vizsgája nagyon jól sikerült. Másrészt,

BUKOTT: 15%

Egy kollokvium — tanulságokkal

mert erre a tanévre átlagosan csak kétszeres volt a túljelentkezés. A történelem-orosz szak esetében még ennyi sem, hiszen történelemből a felvehető keretszám 12, a jelentkezők száma mindössze 14 volt.

Ezen a kollokviumon sok kettes is született, amolyan „biztató elégséges”. Akadt volna még 8 — 10 hallgató, akit vizsgatárgya alapján meg lehetett volna buktatni.

— A tanszék általában túljelentkezést tartják — mondta dr. Karácsonyi Béla. — Ritkán buktatok az első év első félévében. Ilyenkor még nincs vizsgarutinja a hallgatóknak, önbizalmuk növelésére, a későbbi jobb eredmények reményében elnéző vagyok. De ebben a vizsgaidőszakban annyira tömény volt a tudatlanság, hogy nem tehettem mást. Azért sem, mert ha igen gyenge felkészültségükre megadom a kettest, akkor ezt

fogják normának tekinteni és a későbbiekben ebből még nagyobb baj származhat.

Hogy a kép teljes legyen, azt is megkérdeztem, mi az, amit erre a kollokviumra meg kellett tanulni. Az előadás anyaga, egy kb. 120 oldalas tankönyv és a kötelező irodalom egy része — többéget évközben feldolgozták; a Bevezetés a történelemtudományba című szemináriumon. Több hallgató megkérdeztem, hogyan állították össze vizsgarendjüket, hány napot hagytak erre a kollokviumra? Általában öt-hat napot szántak. Felsőbb évesek bizonyították, ennyi idő alatt bőven „be lehet szedni” ezt az anyagot.

Az elmondottakon kívül bizonyára a felkészülésben is lehet valami hiba. Minden elsőéves számára legnehezebb az első vizsgaidőszak.

Meg kell azt is tanulni, hogy ho-

gyan tanuljanak. A Móra Kollégiumban hallottam, hogy néhányan úgy próbáltak felkészülni, hogy húsz oldalanként felmondták egymásnak az anyagot. A vizsgáig így szépen végére is érték, részleteiben talán tudták is, de átfogni, átlátni az egészet képtelenek voltak. Lapunk egyik tavalyi összeállításában örömmel írtunk a Móra Kollégium új kezdéséről, a szakmai patronálásról. Bizonyára hasznos lenne, ha ilyen kérdésekben is kérnék a hallgatók patronáló tanáraik segítségét.

Még egy gondolat az előadások látogatásáról. Tudott, hogy az új tanulmányi szabályzat nem írja elő kötelezően az előadásokon való részvételt. Mégis el kellene járnunk legalább olyan tárgyaknál, ahol az előadás anyaga is vizsgakérdés és ahol a bonyolultabb összefüggéseket csak az előadáson lehet megérteni. Tréfásan jegyezte meg Karácsonyi tanár úr, hogy a hallgatók már feltalálták az indígyós módszert”. Vagyis: egy hallgató három-négy példányban készíti jegyzeteit az előadáson.

És még valami. Elsőéves történelem-szakosoknak ajánlott kollégium az Ostörténet. Ebben az évben egyetlen hallgató sem vette fel. Hosszú évek óta még sosem fordult elő hasonló eset. Bár ennek anyaga is vizsgakérdés, — más jegyzetből utána lehet nézni, de így vizsgaidőszakra szaporodik meg a tananyag — a kötelező kollégium tematikáját nem változtatta meg dr. Karácsonyi Béla és csak az Árpád-kor történelmével foglalkozott előadásokon.

Ennyivel többet tudok már az elsőéves bölcsészek Árpád-kori vizsgájáról. És úgy gondolom, ennek az évfolyamnak nemcsak ezzel a kollokviumával kapcsolatosak a fenti tanulságok. Úgy tűnik, valami baj van az elsőévesek szorgalmával, felkészültségével, munkafegyelmével. Jó lenne az ellenkezőjéről meggyőződni a következő félév vizsgaidőszakában.

Sarkadi Nagy Emília

De nem ők... (Ruszkai Károly felvétele)

KÖZÉRZET — MUNKAFEGYELEM — DEMOKRÁCIA

Első lépés az önállóság felé

Riportsorozatunk folytatásaként az Állattani Tanszék kerestem fel. Amikor telefonon megbeszéltem a találkozó, akkor tudtam meg, hogy ebben a tanévben az Intézet Biokémiai és Genetikai Csoportja szervezetileg is különvált a tanszékától és önálló tanszéki csoportként működik. Mindenképpen érdekes, hogyan alakult ennek a fiatal tanszéki csoportnak az élete, hogyan vélekednek az ott dolgozók a közérzet, munkafegyelm, demokrácia kérdéseiről.

Mindenekelőtt azt szerettem volna megérteni, hogy miért került sor a csoport különválására. Az okát pontosan nem tudták megmondani. Bizonygatták, hogy nem is fontos. Az a lényeges inkább, hogy ez a szétválás jelenti az első lépést az önállóság felé. A mostani tanszéki csoport intézet lesz, ha majd beköltözhöz az újszegedi kutató központba.

Úgy látják a különválás mindenképpen előnyös. Elsősorban, mert kevesebben vannak, jobban ismerik egymást és egymás munkáját. Eddig az intézetben velük együtt kb. negyven ember dolgozott, most tizenötven vannak. „Akkor szinte elvesztünk egymás között”. Előnyös a helyzet az igazgatás szempontjából is. Megbízott tanszéki csoportvezető áll a csoport élén.

— Fontos, hogy olyan valaki irányítson bennünket, aki közöttünk van, aki ismer bennünket, aki látja nap mint nap munkánkat.

És végül pozitívan értékelik a szétválást a független költségvetés és gazdálkodás miatt is. Könyveik, műszereik beszerzésekor már a jövőre, a majdani önálló intézetre is gondolnak.

Fiatal csoport — fiatal munkatársak

A Biokémiai és Genetikai Csoport átlag életkora huszonöt év. Akikkel beszélgettem — Simon Mária tanársegéd, Bariska János

osztálygyakornok, Rakonczai Zoltán gyakornok, Szabó László segédlaboráns — is mindnyájan fiatalok, talán még a huszonötön is innen vannak. Egyöntetű véleményük, hogy azért olyan jó a csoporton belül a szellem, mert a munkatársak többségben fiatalok. Természetes, hogy így jó a munkahelyi közérzet. Élénken tiltakoztak a riportsorozat kapcsán már más intézetekben felvetett oktató-dolgozó szembeállítás ellen.

— Kicsi a helyünk — mondták — túlságosan is egymásra vagyunk utalva. Lehetetlen nálunk ilyen ellentétet még elképzelni is. Bariska János arról beszélt, hogy kölcsönösen támogatják egymást. Oktató és dolgozó egyaránt kérhet segítséget a másiktól. Példaként elmondta, hogy nemegyszer kért már tanácsot valamelyik laboránsától, és minden esetben szívesen segítettek neki. Ugyanezt bizonyította Szabó László segédlaboráns is. A Természettudományi Karra szeretne felvételizni, nagyon fontos számára a kollégáitól kapott elméleti segítség.

Az egyesített két csoport jó személyes és munkakapcsolatát mélyítik a gyakori munkabeszámoló. Ezekon vitaindító előadásokra kerül sor, a munkatársak ismertetik tudományos munkájukat, szak-cikkekre, folyóiratokra hívják fel egymás figyelmét. A tanszéki csoportnak tudományos diákköre is van. A következő diákköri konferenciára nyolc dolgozóval indulnak. A nagyobb létszámú intézetek egyike sem nevezett ennyi tanulmánnyal.

Álmunk: egy dolgozószoba

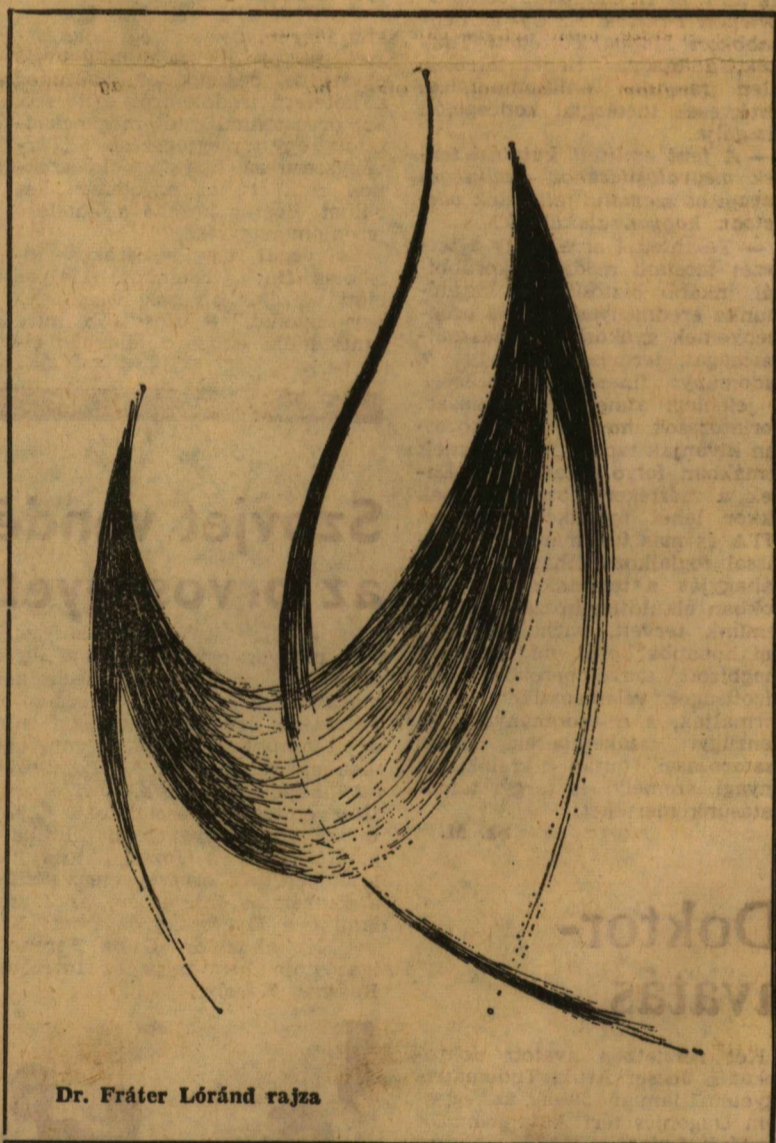
Jól esett hallgatni beszámolójukat a csoport munkájáról, az igazán jó légréőről és így a lehető legjobb munkafeltételekről. Van-e egyáltalán valami gondjuk? Simon Mária tanársegéd mondta el, hogy ha valami prob-

léma adódik, az csak a helyszűke miatt van. Egy gyakorló termék van, ahol reggel nyolctól este hétig tartanak a foglalkozások. A Biokémiai, a Genetikai Csoporton kívül az Állattani Intézetnek is itt vannak az órái. Így még szabad szombat sincs, mert akkor is kénytelenek gyakorlatokat tartani. Álmuk, egy önálló szoba, ahol nyugodtan dolgozhatnak, fordíthatnák. Most a laboratóriumban van egy-egy íróasztaluk. Természetes, hogy sem a labor levegője, sem az ottani állandó zaj nem a legideálisabb. A könyvtárba szintén ritkán tudnak dolgozni, hiszen a már többször említett helyszűke miatt ott is gyakran tartanak gyakorlatot, szemináriumot. Mindezt nem azért mondták el, mintha remélnének valami megcélzást. A falakat nem lehet tágitani, amíg ebben az épületben lesznek nagyjából marad minden a régi. Álmuk megvalósulását majd csak az újszegedi kiköltözés oldja meg.

Bariska János, a csoport szakszervezeti bizalmija. A tanszék-től való különválás után, külön szakszervezeti csoportjuk is lett. Úgy látszik, ebben az esetben az önállóság még nem a legszerencsésebb. Előfordult, hogy bizonyos szakszervezeti megmozdulásokról, intézendejéről csak később, például a határidő lejárta után értesültek. Kérésük: jó lenne a szakszervezeti információkat első kézből kapni.

Beszámoltak még a csoport-megbeszélésekről, amelyeknek demokratikus légköre, az egymás munkája és dolgai iránt való érdeklődés mind azt bizonyítja, hogy a lelkes tanszéki csoport fiatal gárdája azon van, hogy a közérzet, munkafegyelm, demokrácia kérdéseiben a lehető legmegnyugtatóbb eredményt érjék el.

S. N. E.

Dr. Fráter Lóránd rajza

Átadás előtt

A JATE újszegedi kollégiumát március elsejével adják át. Február első napjaitól kezdve egy héten át naponta 20 egyetemista végez a kollégiumban takarítási munkákat. A kollégium lakói a Természettudományi Kar hallgatói lesznek. Ezenkívül 12 hallgató házaspár is elhelyezést nyer.

Téli stúdium

Középiskolásokat tanított a téli szünetben a József Attila Tudományegyetem 13 oktatója és 10 hallgatója. A Studium Generale immár hagyományos téli bentlakásos tanfolyamán január 3 és 6 között Bács-Kiskun, Csongrád és Szolnok megye 98 egyetemi felvételre készülő középiskolása vett részt.